

Sant Jaume de Vallhonestà

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Jaume de Vallhonestà. Zona Vallhonestà. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Vallhonestà, al peu del camí Ral Barcelona-Manresa

Coordenades:

Latitud: 41.67764
Longitud: 1.90248
UTM Est (X): 408648
UTM Nord (Y): 4614568

Classificació

Número de fitxa 08262-12
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Segle XII-XVI
Any 1479
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, acord municipal 23/2/2011
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. Palau Episcopal. Carrer Santa Maria, 1. 08500 VIC
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía / OPC
Data de registre de la fitxa: dv., 21/05/2004 - 02:00

Descripció

La capella de Sant Jaume es troba a la banda sud del conjunt de Sant Jaume de Vallhonestà. És tracta d'una capella d'origen romànic refeta al segle XV, en bon estat de conservació gràcies a que es troba tancada. Té una nau central coberta amb volta de canó acabada en absis semicircular i una nau annexa a la dreta coberta amb teulada d'un vessant. Conserva un cloquer d'una finestra sense campana situat sobre el mur de la porta principal i al centre d'aquest; a la part superior hi ha una creu de ferro. La porta s'obre a la banda est i és d'arc de mig punt adovellat de pedra. La dovella central conserva una inscripció en mal estat, amb una creu central, la data 1479 a la part inferior i la inscripció que diu que va ser reformada per l'hereu Marcet. L'interior no presenta elements remarcables i es troba arrebossat. L'obra exterior és de pedra de diferents mides amb les cantoneres de blocs ben escairats i el sotateulada a la banda del mur té una decoració pictòrica formada per un seguit de signes vermells sobre un estuc de calç blanc. Es troba situada en un desnivell del terreny i sobre roca. Darrera de l'església hi ha la font de Sant Jaume, que alimentava la primera basa de l'hostal i després passava cap al pati. També hi havia una pedra de molí d'oli molt gran.

Observacions:

Coneguda també com Sant Jaume de l'Erm.

Història

El conjunt de Sant Jaume de Vallhonestà es troba situat en la carena de la serra de Sant Jaume, orientat en sentit est-oest i al peu del camí Ral Barcelona-Manresa. El conjunt està format per diversos edificis, el mas i l'hostal amb un estat de conservació pèssim, i l'església, que es conserva en bon estat. Tot i que l'església és d'origen romànic constant que el 1154 era parròquia, l'any 1479 va ser reformada per l'hereu Marcet, propietari del mas, tal i com consta a la inscripció de la dovella central de la porta. Eclesiàsticament la parròquia va deixar d'exercir com a tal essent la darrera constatació com a parroquial al 1154, moment en que passaria a ser sufragània de Sant Vicenç de Castellet. Tenim constància de que fins al segle XVII s'hi celebrava la Festa del Panellet. El 12 de setembre de 1689 el bisbe de Vic, Antoni Pasqual, en una visita pastoral va prohibir fer-hi missa ja que la capella no disposava dels ornaments per la celebració, i demanava que l'almoïna de pa cuit que es donava als pobres es traspassés a l'església de Sant Pere de Vallhonestà. Aquesta tradició es va mantenir fins al començament de la Guerra Civil i es va recuperar l'any 1954. L'enclavament de Vallhonestà el trobem documentat el 1115 com a domini comtal, i es devia estructurar al voltant d'uns pocs masos localitzats de forma dispersa pel seu terme i centrats en les dues esglésies: Sant Jaume i Sant Pere. Al 1352 pertanyia a la noble família manresana dels Planella, per compra al rei Pere III (arxiu particular de Mn. Josep Lladó de Manresa (Diari Castellet, 14, 1948). A mitjans del segle XVI era de la família Aymerich i per aliances matrimonials passà als senyors de Rajadell i de Vallformosa que el posseïren fins a finals del XIX. La població es va veure afectada per les epidèmies de pesta del segle XIV i els conflictes del XV, tot i que es va recuperar gràcies a l'economia agrícola basada fonamentalment en la vinya. La crisi de la baixa Edat Mitjana va reduir la població a 4 focs i no és fins a principis del segle XVIII que es nota una recuperació substancial amb els 45 habitants censats l'any 1717.

Bibliografia

SANZ, D. (2004). Projecte de restauració i rehabilitació del conjunt arquitectònic de Sant Jaume de Vallhonestà. Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet. Març de 2004. IGLÉSIAS, J. (1979). El fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Volum I. Barcelona. GAVÍN, J.M. (1985). Inventari d'esglésies. Vol. 16 El Bages. Ed. Arxiu Gavín. Barcelona.

